

Падчас
пленарнага
пасяджэння

Музейны форум дзвюх краін-суседак

Якімі будуць напрамкі супрацоўніцтва?

Першы Расійска-беларускі музейны форум праішоў у Мінску 11–12 мая. Мерапрыемства звязала цэлы комплекс пляцовак. Падзея стартавала з выставы “Дыялог з космасам”, якую зладзілі ў Мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага, дзе можна пабачыць экспанаты з Абяднанага мемарыяльнага музея-запаведніка Юрыя Гагарына. Таксама да праекта далучыліся Музей гісторыі горада Мінска, Мемарыяльны музей касманаўтыкі ў Маскве, Архіў Расійскай акадэміі навук і Агенцтва па аэракасмічных даследаваннях Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь.

Асноўная частка экспазіцыі “Дыялог з космасам” адкрылася да Дня юднання народаў Беларусі і Расіі і была прысвечана Сусветнаму дню авіяцыі і касманаўтыкі. Як паведаміў Сяргей Есіпаў, кіраўнік музея-запаведніка Юрыя Гагарына, спецыяльна для форума праект пашырлы і дапоўнілі ўнікальнымі прадметамі з калекцыі ўстановы — сапраўднымі касмічнымі прыборамі, распрацаванымі пры падрыхтоўцы да першага палёту ў космас.

Хроніка 12 красавіка 1961 года прадстаўлена ў экспазіцыі ў рэдкіх документах, на фатографіях і ва ўспамінах Юрыя Гагарына. Можна пабачыць і прадметы з калекцыі сваякоў Героя Савецкага Саюза: ваенную форменную кашулю, пашытую на замову, першую выданне кнігі Юрыя Гагарына “Дарога ў космас” з аўтографам, здымкі з сямейнага альбома. Даступная таксама галерэя скульптурных партретаў выдатных касманаўтаў, у тым ліку ўраджэнцаў Беларусі Уладзіміра Кавалёнка, Пятра Клімука і Алега Навіцкага.

На выставе дэманструеца работа, прысвечаная першаму палёту чалавека ў космас. Яе народны мастак Беларусі Іван Міско падарыў роднаму гораду і музею Юрыя Гагарына. Гэта мемарыяльны знак з мармуру, граніту і бронзы з факсімільным аўтографам лётчыка. Помнік, паводле задумы майстра, мусіць быць усталіваны на башкай шынне першага касманаўта. Асобны раздзел экспазіцыі — здымкі, зробленыя з борта

Міжнароднай касмічнай станцыі, з аўтографамі Алега Навіцкага: Мінск з вышыні 450 кіламетраў, вылазка ў адкрыты космас, узыход сонца і неабсяжная планета Зямля.

АКЦЭНТ НА НОВЫХ ТЭХНАЛОГІЯХ

Пленарнае пасяджэнне форума адбылося ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Там прадстаўнікі сферы культуры дзвюх краін — кіраўнікі музеяў і супрацоўнікі турыстычных прадпрыемстваў — паразважалі аб пашырэнні ўзаемадзеяння ўстаноў, аб узмацненні ролі музеяў у прадухіленні спраб перапісання гісторыі, абмеркавалі сумесныя выставачныя праекты, неабходнасць павышэння кваліфікацыі музейных работнікаў і шмат іншага.

Першым узяў слова дырэктар Дзяржаўнага гістарычнага музея Расіі Аляксей Лявыкін. Ён распавёў пра тое, як стваралася ўстанова, пра яе ўзаемадзеянне з музеямі нашай краіны. Аляксей Канстанцінавіч адзначыў гатоўнасць да сумеснай работы і выказаў канкрэтныя пранавы аб супольных праектах у рамках Саюзнай дзяржавы. Таксама падчас выступлення было аўбешчана аб заснаванні Асацыяцыі гістарычных музеяў Беларусі і Расіі.

Кіраўнік Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь Аляксандр Храмой падзякаў расійскім калегам, якія на працягу многіх гадоў плённа

супрацоўнічаюць з установай. Таксама дырэктар музея прапанаваў стварыць выставачны праект, прысвечаны ўзнікненню Саюзнай дзяржавы. Акрамя таго, Аляксандр Васільевіч падкрэсліў паспяховую работу гісторыка-этнаграфічнай экспазіцыі “Жывая спадчына Беларусі” ў рамках Выставы дасягненняў народнай гаспадаркі ў Маскве.

Дырэктар Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Сяргей Усік, у сваю чаргу, выказаў меркаванне, што дзейнасць сучасных музеяў перастала быць выключна экспазіцыйнай, таму цяпер установа арганізувае літаратурна-музычныя фестывалі, квэсты ды іншыя праекты. Таксама Сяргей Іванавіч паведаміў аб гатоўнасці да супрацоўніцтва з расійскімі калегамі ў рамках агульных ініцыятыў і абмену экспазіцыямі.

У працяг пленума генеральнага дырэктара Расійскага нацыянальнага музея музыкі Міхаіл Брызгалаў распавёў аб новых праектах яго ўстановы. У тым ліку — аб імпрэзах да 150-годдзя з дня нараджэння Сяргея Рахманіна. Дарэчы, было адзначана, што ў Беларусі плануецца размясціць экспазіцыю, прысвечаную дзейнасці і творчасці кампазітара.

Прадстаўнік музейна-выставачнага цэнтра “РОСИЗО” Вольга Галакцёнава расказала пра выкарыстанні ў праектах аптычных галаграм, якія дапамагаюць дэманстраваць экспанаты больш якасна і робяць рэдкія прадметы мастацтва даўшымі шырокаму колу гледачоў. Выступоўца падкрэсліла, што ў наш час найбольшую зацікаўленасць у наведальнікаў выклікаюць тыя ўстановы, дзе выкарыстоўваюцца найноўшыя тэхналогіі. Акрамя таго, па выніках пленарнай сесіі Вольгу Галакцёнаву абсалі каардынатарам супрацоўніцтва музейных супольнасцей Беларусі і Расіі.

АКТУАЛЬНЫЯ ПЫТАННІ РАЗВІЦЦЯ

Таксама ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбыўся круглы стол пад старшынствам першага намесніка міністра культуры Валерыя Грамады і кіраўніка расійскай дэлегацыі Алы Манілавай. У сустрэчы паўдзельнічалі міністры культуры расійскіх рэгіёнаў — Ніжагородской, Раствоўскай, Яраслаўскай, Варонежскай, Тульскай абласцей і Краснадарскага краю, а таксама кіраўнікі ўпраўленняў культуры абльвиканкамаў і Мінскага гарвыканкама. Падчас дыялогу прагучала шмат прапаноў па арганізацыі сумесных праектаў: экспазіцый, канцэртаў і турыстычных маршрутаў. Прадстаўнікі рэгіёнаў Беларусі распавяялі пра спадчыну кожнай з абласцей, абмяняліся досведамі работы з расійскімі калегамі, презентавалі брэндавыя культурныя мерапрыемствы і запрасілі замежных гасцей на гэтыя імпрэзы.

А 12 мая ў Нацыянальным гістарычным у рамках форума праішлі сесіі “Музейныя фонды Расіі і Беларусі: сучасныя методы захавання і прамоцыі музейных калекцый”, “Расія і Беларусь: музейны праектны офіс” і “Музейны турызм”. Да пасяджэнняў дасягненыя кіраўнікі і спецыялісты вядучых музеяў абедзюх краін, прадстаўнікі Саюза музеяў Расіі, музейных асацыяцый Беларусі, а таксама фондаў і арганізацый у сферы захавання культурнай спадчыны. Удзельнікі мерапрыемстваў надалі ўвагу развіццю музейнай індустрыі ў лічбавую эпоху, абмеркавалі ўкараненне інфармацыйных тэхналогій, перспектывы рэалізацыі сумесных экспазіцыйных праектаў і навукова-асветніцкіх праграм, а таксама пытанне прыцягнення ва ўстановы дзяцей і моладзі.

Антон РУДАК

На форуме прадстаўнікі сферы разважалі аб пашырэнні ўзаемадзеяння ўстаноў, аб узмацненні ролі музеяў у прадухіленні спроб перапісання гісторыі, абмяркавалі сумесныя выставачныя праекты.

Удзельнікі надалі ўвагу развіццю музейнай індустрыі ў лічбавую эпоху, перспектывам рэалізацыі супольных праектаў і навукова-асветніцкіх праграм, а таксама пытанню прыцягнення ва ўстановы дзяцей і моладзі.